

De toekomst van gewasbescherming

Geert Pinxterhuis, projectleider Actieplan Plantgezondheid
Biobased Versnellingsdag 2025; Colijnsplaat; 02 september 2025

Centrale vraag voor vandaag

Hoe versnellen we de toepassing van biobased innovaties in de praktijk en bundelen we dit met een transitie naar een toekomstbestendige akkerbouw?

Toekomstbestendig -> ambitie voor 2030

Koploper zijn in aantoonbare duurzame teeltmethoden die onze afnemers erkennen en maatschappelijk waardering krijgen. Emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar het milieu beperken we tot het uiterste minimum en onze akkerbouwproducten houden we nagenoeg residuvrij. Rentabiliteit zowel op de korte als middellange termijn blijft hierbij leidend.

Status voorjaar 2025

07-07-2025

Toepassing ICM neemt toe, zorg over ziektebeheersing groeit

Ruim de helft van de akkerbouwers is bekend met de systematiek van Integrated Crop Management (ICM). Een kwart past deze inmiddels toe. Tegelijkertijd nemen de zorgen toe over ziekten en plagen, zeker nu het middelenpakket snel krimpt. De sector boekt vooruitgang in verduurzaming, maar slaagt er nog onvoldoende in om emissie naar het oppervlaktewater te beperken. Dat blijkt uit de voortgangsrapportage van het Actieplan Plantgezondheid.

STATUS ACTIEPLAN PLANTGEZONDHEID; VOORJAAR 2025

De akkerbouwer:

- zorgt voor positieve organische stofbalans ✓
- monitort bodemeigenschappen (met Bodemmaatlat of vergelijkbare tool) ✓
- investeert in structurele verbetering bodemkwaliteit ✓
- zet gericht biostimulanten in als onderdeel weerbare teelt ✓
- past driftarme spuittechnieken toe ✓
- gebruikt Emissieprotocollen om emissie te minimaliseren ✓
- voldoet aan doelen Kaderrichtlijn Water ✓
- gebruikt beslissingsondersteunende systemen (BOS) voor toepassing van middelen ✓
- reduceert milieu-impact met middelkeuze en toepassing ✓
- investeert in biodiversiteit, ontvangt adequate vergoeding ✓
- is via TopCrop duurzaam gecertificeerd (SAI Gold) ✓

De akkerbouw:

- voldoet aan doelen Kaderrichtlijn Water ✓
- akkerbouwproducten nagenoeg residuvrij ✓

Waarom actie?

Klimaatverandering
(effecten steeds sterker voelbaar)

Middelenpakket
(krimpt, wijzigt en beperkingen)

Bodemkwaliteit
(behouden en versterken)

Impact op omgeving
(omwonenden, water, natuur en
buurtpercelen)

Publieke en politieke opinie
(debat verhardt)

Marktwensen
(duurzaamheid blijvende trend)

Behoud rentabiliteit op korte en lange termijn!

29 oktober

Enkele hoofdlijnen

- Positie land- en tuinbouw in maatschappij / in economie
- Plek voor de sector in het land(elijk gebied)
- Wijze van produceren
- Gebruik van chemie
- ...

Conceptverkiezingsprogramma's | Landbouwparagrafen

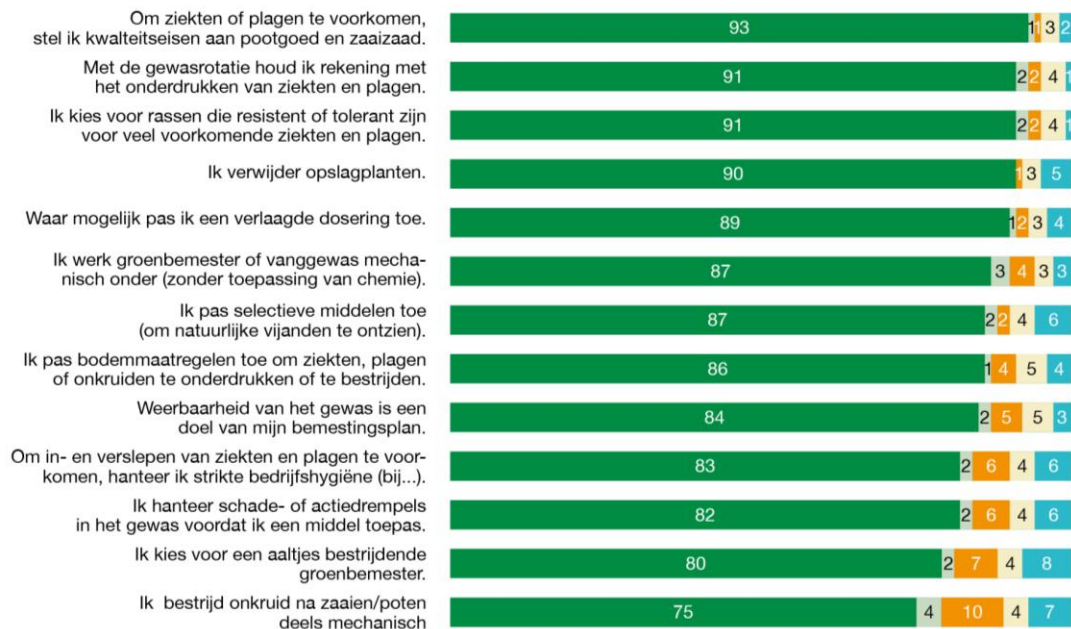
- ▶ VVD
- ▶ BBB
- ▶ PVV
- ▶ CDA
- ▶ NSC
- ▶ SP
- ▶ GroenLinks-PvdA
- ▶ Partij voor de Dieren
- ▶ JA21
- ▶ ChristenUnie

De volgende programma's volgen later: D66, SGP en FvD.

We zijn goed bezig!

Maatregelen om gebruik gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

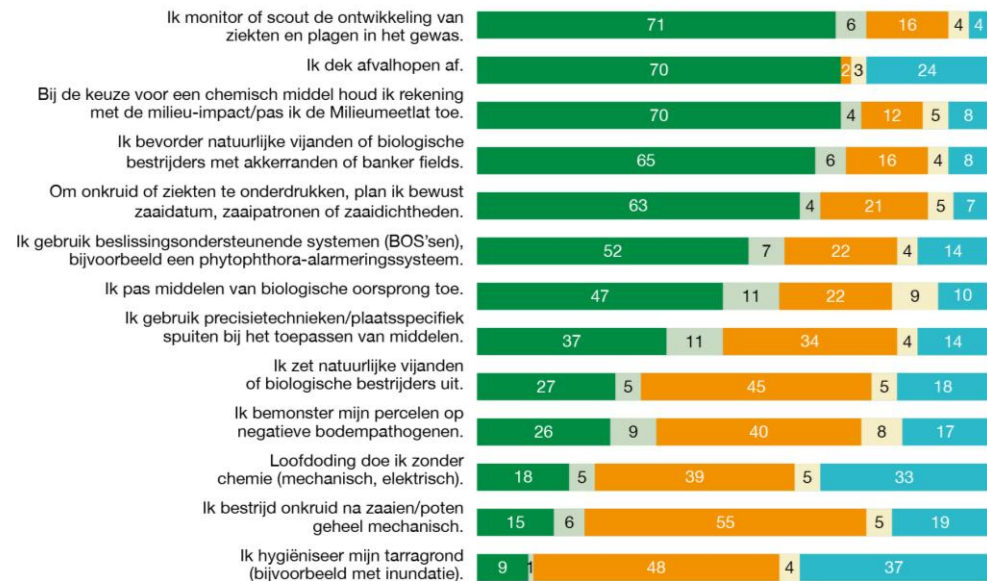
Bron: enquête AgriDirect i.o.v. Actieplan Plantgezondheid

toegepast van plan <2 jaar niet binnen 2 jaar weet nog niet niet van toepassing

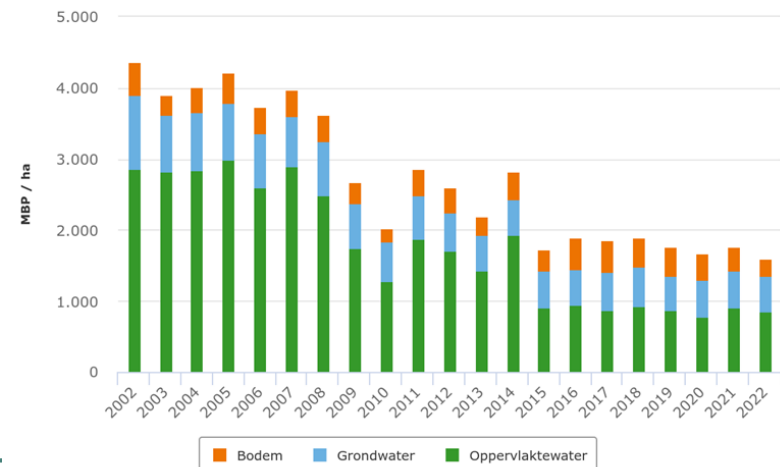
Maatregelen om gebruik gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

Bron: enquête AgriDirect i.o.v. Actieplan Plantgezondheid

toegepast van plan <2 jaar niet binnen 2 jaar weet nog niet niet van toepassing

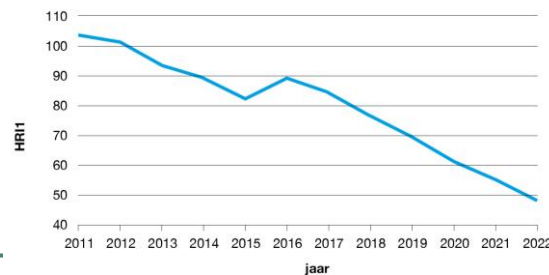
Milieubelastingspunten op akkerbouwbedrijven

Bron: Bedrijveninformatienet.

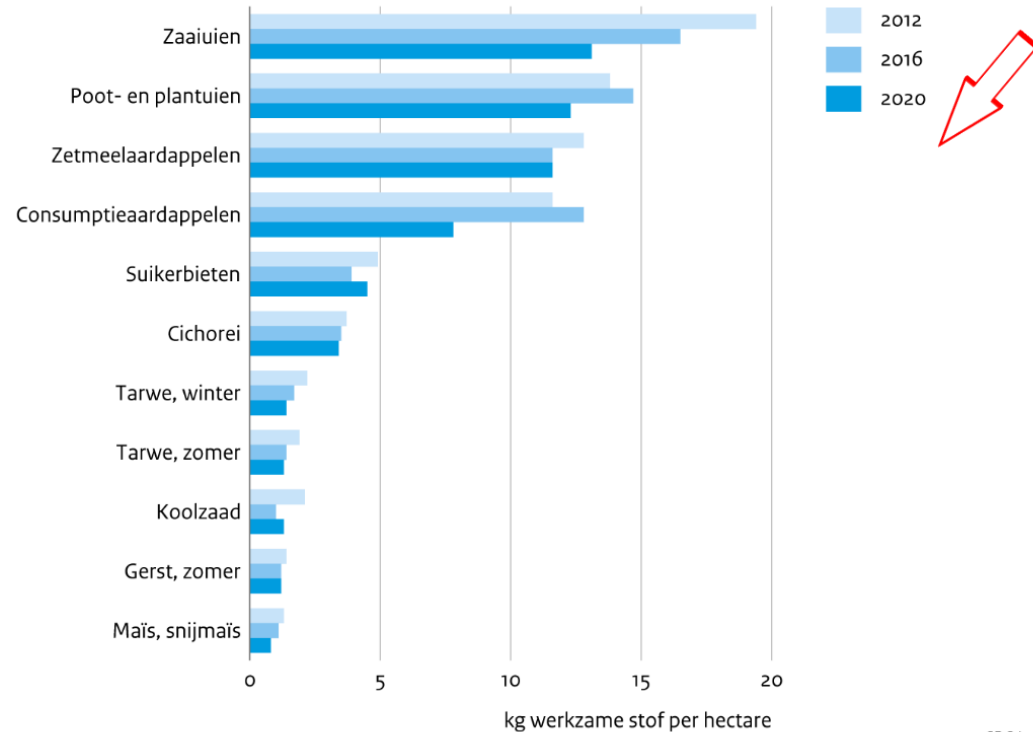
Trend in verkoop werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen volgens HRI; 2011 – 2013 is gelijk aan 100.

Bron: ministerie van LNV

Trendbreuk....

Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in akkerbouw

Bron: CBS

CBS/nov22
www.clo.nl/nl000608

Gemeenten en waterschappen uiten zorgen over veranderend grondgebruik

16 juli 2025

VNG, K80 en de Unie van Waterschappen hebben een brief gestuurd aan de ministeries van LVVN, IenW en VWS over de noodzaak van verantwoord veranderend grondgebruik. Nederland staat aan de vooravond van een grote transitie van het landelijk gebied. Om te zorgen dat veranderd grondgebruik bijdraagt aan de volksgezondheid, de natuur en het waterbeheer zijn er verantwoorde keuzes nodig.

Vraagstelling workshop

Kunnen we toe naar teeltsysteem zonder klassieke gewasbeschermingsmiddelen?

- Zonder? NEE
- Minder? JA

Welke alternatieven zijn er?

- Het alternatief voor 'doorgaan op de oude weg': ICM
- Let op: zoektocht, zeker voor diverse combi's gewassen met ziekten en plagen

Hoe gaan we slimmer en veiliger om met middelengebruik?

- Vooral: emissiebeperking!

Hoe verder: minder gebruik chemie

Bekendheid met en toepassing van ICM

Bron: enquête AgriDirect i.o.v. Actieplan Plantgezondheid

Ja, ken ik en pas ik toe Ja, ken ik en ben ik van plan toe te passen in de komende jaren
Ja, ken ik, maar pas ik momenteel niet toe en ook in de toekomst niet Nee, ken ik niet Weet niet/geen antwoord

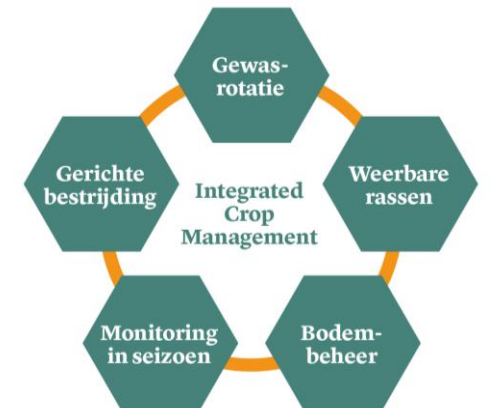
Wat is gewasbescherming? Integrated Crop Management is de toekomst, de kunst is die te organiseren

+ exclusief voor betalende leden perspectief wat is gewasbescherming gewasbescherming ipm icm biologische bestrijding
chemie onkruidbestrijding ziekten en plagen green deal

5 jun. 2025, 7:00 ⌚ 7 min
Leendert Molendijk & Marleen Riemens Land- en tuinbouw

Artikel delen

Minder gebruik chemie: inzet sector

Algemeen: benchmark

- Gebruiksdata delen, vergelijken en voortdurend leren en verbeteren
- Gericht op reductie milieu-impact (niet op kilo's)
- Teler en adviseur
- Jaarlijkse rapportages: individueel en van sector

Specifiek: op basis van knelpuntenanalyse

- Gewasgericht (huidige en te verwachten ziekten & plagen)
- ICM-aanpak meest urgente knelpunten
- Ketenregie (naar voorbeeld Taskforce Phytophthora)

Samen aan de slag tegen Phytophthora

Dringende noodzaak

De aardappelstreek is een belangrijke sector voor akkerbouw. Phytophthora-infecties zijn een grote bedreiging voor de sector. De beheersing van Phytophthora-infecties vraagt om een integrale aanpak die rekening houdt met de complexe samenhang van verschillende factoren. Het is essentieel dat de sector samenwerkt om de impact van Phytophthora te beperken en de productie van aardappelen te waarborgen.

Taakforce Phytophthora Aardappel Plantengroei

De meest cruciale maatregelen

- Volg de verplichte maatregelen.
- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.
- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.
- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.

Samen aan de slag tegen Phytophthora

Maatregelen ICM-aanpak

De aanpak van Phytophthora is een proces dat voortdurend evolueert. Het is belangrijk dat de sector samenwerkt om de impact van Phytophthora te beperken en de productie van aardappelen te waarborgen.

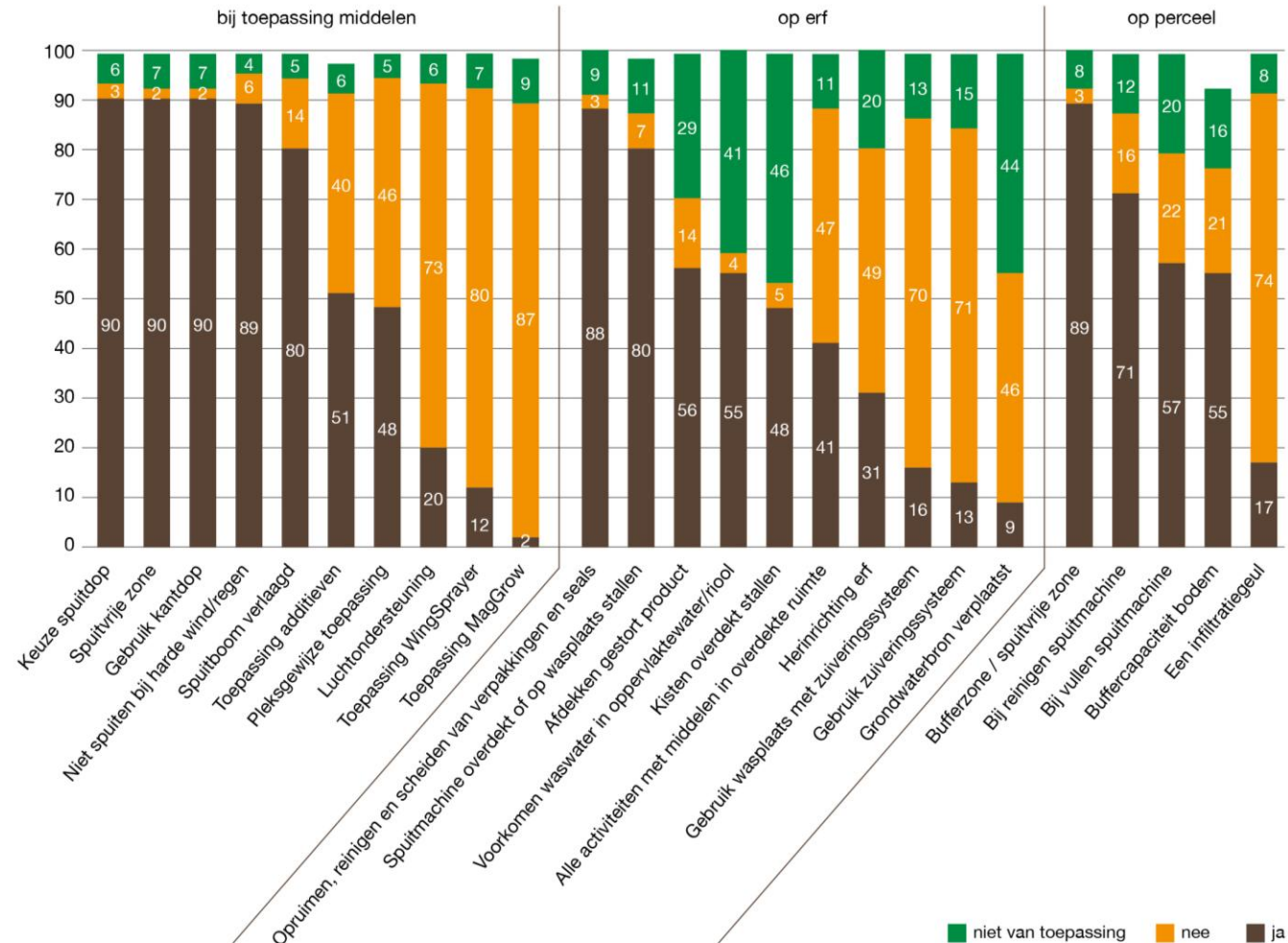
De meest cruciale maatregelen

- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.
- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.
- Richt de aanpak op de meest voorkomende ziekten.

Hoe verder: minder emissies (achilleshiel!)

Neemt u maatregelen om emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar het milieu te verminderen?

Bron: enquête AgriDirect i.o.v. Actieplan Plantgezondheid

Minder emissies: inzet sector

Let op: impact breed!

- Omwonenden, water, natuur en buurtpercelen

Algemeen

- Algemene campagne en aanpak
 - > Emissieprotocollen, #Emissiereductiesprint, stofeigenschappen, offensief wasplaatsen
 - > gebruik driftreducerende technieken
- Steviger aanpak ('stok'): intrekken spuitlicentie

Specifiek

- Gebiedsgerichte aanpak
- Op basis van analyse op Landelijk meetnet; structurele normoverschrijdingen

27-03-2025

"Telers, ga goed voorbereid het teeltseizoen in!"

Met relatief eenvoudige aanpassingen kunnen telers normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater al flink terugdringen. "Telers, ga goed voorbereid het nieuwe teeltseizoen in!", was de hoofdboodschap van het webinar 'Emissiereductie, zo doe je dat!'.

Webinar 'Emissiereductie, zo doe je dat' benadrukt het belang van eenvoudige maatregelen

Welkom!

A banner for 'ICM-velddag' featuring a background image of green plants growing in a field. The text 'ICM-velddag' is prominently displayed in white. Above it, the word 'Kennis' is in an orange box. Below it, the date and location '11 september | Vredeweg 1c, Vredepeel | start om 9.00 of 13.30 uur' are in a teal box. On the right, there is an orange circular button with a hand icon and the text 'Meld je hier aan'.

Kennis

ICM-velddag

11 september | Vredeweg 1c, Vredepeel | start om 9.00 of 13.30 uur

Meld je hier aan

Tijd voor gesprek

Reactie op presentatie

Jullie perspectief

Welke aandachtspunten / aanvullingen?

